

LIGHTING CANDLES BEFORE יום כיפור

Lighting candles just before יום כיפור presents issues that do not arise concerning lighting candles before שבת and יום טוב. We light candles in advance of שבת either because of שלום בית, peace at home, or עונג שבת, the enjoyment of Shabbos, (see Newsletters 6-31 and 6-32). Because we do not eat a meal on יום כיפור and because the concept of עונג has no application to יום כיפור, those two reasons cannot be the basis for the practice of lighting candles before יום כיפור. That those occasions follow different rules may explain why at the time of the משנה, lighting candles in advance of יום כיפור was not a universal practice:

תלמוד בבלי מסכת פסחים דף נג' עמ' ב'—משנה. מקום שנהגו להדליק את הנר בלילי יום הכפורים, מדליקין, מקום שנהגו שלא להדליק, אין מדליקין. ומדליקין בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, ובמבואות האפלים, ועל גבי החולים. גמרא. תנא: בין שאמרו להדליק ובין שאמרו שלא להדליק, שניהן לדבר אחד נתכוונו. אמר רב יהושע, דרש רבא: (ישעיהו ס') ועמך כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ וגו' בין שאמרו להדליק ובין שאמרו שלא להדליק, שניהם לא נתכוונו אלא לדבר אחד.

Translation: Mishnah. Where it is the practice to light candles at home on the night of Yom Kippur, one must light them; where it is the practice not to light candles, one does not light candles. We light candles in synagogues, school-houses, dark alleys, and for the sake of the sick. Gemara. It was taught: both those who maintain that we should light candles and those who maintain that we should not light them, hold their positions for the very same reason. R. Joshua said: Raba lectured on the verse (Yeshayahu 60): Your people are all righteous; they shall inherit the land for ever, etc. Whether they maintain that we should light candles or they maintain that we should not light them, both held their positions for the very same reason.

רש"י מסכת פסחים דף נג' עמ' ב'—בין שאמרו להדליק – אותן שנהגו להדליק והנהגין שלא להדליק, לא נתכוונו אלא לדבר אחד, להפריש עצמו ממשכבי אשה, האומרים להדליק, משום דאין אדם משמש מטתו לאור הנר, והאומרים שלא להדליק סוברים כשהנר דולק רואה את אשתו, ומתאוה לה.

Translation: Whether they maintained that we should light. Both those who maintain that we should light candles and those who maintain that we should not light candles in advance of Yom Kippur, are concerned with the same issue; i.e. that a man should be reminded not to engage in sexual relations with his wife on Yom Kippur. Those who maintain that we should light candles do so because they know that a Jew would never have relations with his wife in a lit room. Those who maintain that we should not light candles do so out of concern that if a man is able to see his wife, he may be overcome by desire.

The תלמוד ירושלמי took a side on this issue:

תלמוד ירושלמי (וילנא) מסכת פסחים פרק ד'— אמר לה רבי שמואל בר נחמן בשם ר' יונתן ר' חזקיה ואמרי לה ר' יעקב בר אחא בשם ר' שמואל בר נחמן מקום שנהגו להדליק משובח ממקום שנהגו שלא להדליק.

Translation: R. Shmuel son of Nachman in the name of R. Yonoson and R. Chizkiya said it to R. Yaakov son of Echa in the name of R. Shmuel son of Nachman: Those who maintain that we should light candles in advance of Yom Kippur are following a better practice than those who maintain that we should not light candles in advance of Yom Kippur.

How did רש"י determine that the words: לדבר אחד, to one reason, refer to the possibility that a man may engage in sexual relations with his wife on Yom Kippur? He learned the reason from the following:

תוספתא מסכת פסחים (ליברמן) פרק ג' הלכה יז—מקום שנהגו להדליק את הנר לילי יום הכפורים מדליקין; מקום שנהגו שלא להדליק אין מדליקין. ר' שמעון בן לעזר אומ' מדליקין בפונדקאות ובבית המים. כשאמרו מדליקין וכשאמרו אין מדליקין לא אמרו אלא מפני הרגל דבר אחר'.

Translation: Where it is the practice to light candles at home on the night of Yom Kippur, one must light them; where it is the practice not to light candles, one may not light candles. R. Shimon son of Lazer said: We prepare lit candles for dark alleys and for outhouses. Both those who maintain that we should light candles and those who maintain that we should not light them, hold their positions out of concern that a man may engage in sexual relations with his wife on Yom Kippur.

The basis for lighting candles before יום כיפור is expanded during the period of the ראשונים:

ספר המנהיג הלכות צום כיפור עמוד שסא'—יסוד העמרמי, ומבדילין על היין בדרך מוצא' שבתו' ואף על פי שחל להיות באמצע שבת מבדילים על האור, מפני שאסורים להשתמש בו ביום הכפורי, דא"ר חייא בר אבא א"ר יוחנן [פסחים נ"ד ע"א] מברכי' על האור במוצא' שבתו' ובמוצאי יום הכפורי, וכן עמא דבר. וכן הלכה, מיהו משונה יום הכפורי' משבת בדבר זה דבמוצאי שבת מברכי' על האור היוצא מן העצים והאבנים' ובמוצאי הכפור אין מברכי' אלא באור ששבת, אבל לא לאור היוצא מן העצים והאבנים. ויראה לי במוצאי שבת דמברכינן להודיע דאור במוצאי שבת איברי, אבל במוצאי כפור דלא איברי לא מברכינן עליה אלא באור ששבת להודיע כי הבערת האש אסור' בו ביום, וכן שאר כל המלאכות, והבערה בכלל היתה, ולמה יצאת דכתי' לא תבערו אש בכל מושבותיכ', ללמד על כל המלאכות לשבת וכן לכפור, שנ' וכל מלאכה לא תעשו בעצם היום הזה וגומ', ולכך אין אנו מברכי' אלא באור ששבת ממלאכת איסור להודיע כי מעתה מותר' ליהנות ממנו ויארתו לאורו. אב"ן.

Translation: Rav Amrom provides that at the conclusion of Yom Kippur, we must recite Havdalah over a cup of wine as we do at the conclusion of Shabbos. Even when Yom Kippur falls on a weekday, we need to include a lit candle as part of Havdalah at the conclusion of Yom Kippur because we want to mark the fact that on Yom Kippur we were prohibited from using a fire, as R. Chiya son of Aba in the name of R. Yochanon said (Pesachim 54a): we recite a Bracha over fire at the conclusion of Shabbos and Yom Kippur, and that is how the community conducts itself. That is also the Halachic rule. However, there is one difference between the fire that should be used at the conclusion of Shabbos and at the one used at the conclusion of Yom Kippur. At the conclusion of Shabbos, we may use a fire that we start with wood or stone. However, at the conclusion of Yom Kippur, we must use a pre-existing fire and not one that we start with wood or stone. It appears to me that we

1. This phrase appears in the גמרא as a euphemism for sexual relations.

להבין את התפלה

recite a Bracha over fire as part of Havdalah at the conclusion of Shabbos to commemorate that fire was created at the conclusion of the first Shabbos. On the other hand, the reason to recite a Bracha over fire as part of Havdalah at the conclusion of Yom Kippur is to highlight that starting a fire on Yom Kippur is prohibited and from that prohibition, we learn that we are forbidden from performing other types of work on Yom Kippur. Thus, we use a pre-existing fire. In that way, we demonstrate that on Yom Kippur creating a fire was prohibited but once Yom Kippur comes to a close, we may create a fire.

וזה מנהג כל ישראל להדליק את הנר בערב הכפורי, אומ' העולם משום דבעינן אור ששבת. ואני מצאתי למנהג טעם יפה במדרש, ויקחו אליך שמן זית זך, אמ' הקדוש ברוך הוא וכי לאור שלכם אני צריך, והלא כל ארבעי' שנה שהלכו ישראל במדבר לא הלכו אלא לאורי, אלא לשמור נפשותיכם המשולה לנר, שנ' נר א-להים נשמת אדם וגומ'. ואמרי' בפ' הרוצה לידע אם שנתו עולה יפה, מדליק לו נר בר"ה ויראה אם שנתו עולה יפה, מיכאן יש לי סמך להדליק את הנירות בליל הכפור.

Translation: And so it became an accepted custom among the Jewish People to light a candle in advance of Yom Kippur so that a pre-existing fire would be available to use as part of Havdalah at the conclusion of Yom Kippur. I also found a nice reason to do so in a Midrash based on the verse (Vayikra 24, 2): they shall take for themselves virgin olive oil. G-d said: do I really need your light? Is it not true that during the forty years you spent in the desert, I provided light for you? Instead I am suggesting you prepare light by which you can guard your lives. Lives are compared to candles, as it is written (Mishlei 20, 27): the candle of G-d is the soul of man, etc. We further learn that if you want to know whether the upcoming year will be favorable, you should light a candle on Rosh Hashonah and you will discover if the upcoming year will be favorable. Based on this story I can provide support for the custom to light a candle in advance of Yom Kippur.

In the following excerpt, the **כלבו** appears to be providing a further reason to light candles at home and also explains why the **משנה** provides that lighting candles in synagogues was mandatory:

ספר כלבו סימן סח'—וכתב ה"ר אשר ונהגו להיות כל אחד מדליק במקומו נר או פנס ביום הכפורים לכפר על אביו ועל אמו כי כבוד הוא לשם יתברך וכן אמר (ישעיה כד, טו) באורים כבדו ה', אמר הקדוש ברוך הוא הדליקו לפני נר שאשמור נשמותיכם שקרויה נר, ועוד יש טעם אחר לפי שצריכין לקרות בספר כל היום וכל הלילה תמיד לא יחשו בדברי תפלות ותחנונים שאינם שגורים וידועים שלא מן הכתב וזולת זה לא יראו לקרות בלילות, ועוד נהגו בזה לכבוד השם ולכבוד בית הכנסת על דרך באורים כבדו את ה', ועוד להבדיל על אותו נר במוצאי היום שצריך להבדיל על אור ששבת כמו שנבאר בע"ה.

Translation: Rav Asher wrote: It is customary for each person to light a candle or a torch in his home before Yom Kippur in order to gain forgiveness for a deceased mother or father because lighting a candle is considered a way to honor G-d, as we find in the following verse (Yeshayahu 24, 15): with lights, honor G-d. The verse is explained: G-d said: light a candle in front of Me so that I will protect your lives, which are compared to candles. A second reason: since we are required to read from books all day and night of Yom Kippur, a person will have difficulty concentrating on the words of the prayers and the supplications without light, particularly since he is not familiar with those words. If not for having the words in front of him in writing, and if not for the light, he would not be able to read those prayers at night. In addition, the lit candles serve as a means of demonstrating honor to G-d and to the synagogue. That requirement is based on the verse (Yeshayahu 24, 15):

with lights, honor G-d. Furthermore, it is necessary to have a pre-existing flame burning in anticipation of reciting Havdalah at the conclusion of Yom Kippur as we explain later.

The requirement that candles be lit in synagogues was given additional meaning by the אבודרהם who views the light as a means of honoring the holiday of יום כיפור:

ספר אבודרהם סדר תפלת יום הכפורים—מה שנהגו להדליק נרות בלילי יום הכפורים בבתי כנסיות ובבתי מדרשות. יש אומרים הטעם משום דבעינן אור ששבת. וי"א טעם אחר מדאמרינן בפסיקתא דקומי אורי (פסיקתא דר"כ כא ותנחומא ריש בהעלותך). ע"כ באורים כבדו ה' (ישעי' כד, טו) אלו הפנסין. אמר הקדוש ברוך הוא הדליקו לפני נרות כדי שאשמור את נשמתכם המשולה בנר שנאמר (משלי כ, כז) נר א—להים נשמת אדם. ופי' פנסין עששיות כמו שכתבנו למעלה. ואמרינן בשבת בפרק כל כתבי הקודש אמר ריש גלותא לרב המנונא מאי דכתיב (ישעיה נת, כג) ולקדוש ה' מכובד אמר ליה זה יום הכיפורים שאין בו אכילה ושתיה אמרה תורה כבדוהו בכסות נקיה פירוש שבמאכל ומשתה אי אפשר לכבדו כשאר ימים טובים ועל כן מכבדין אותו בכל מיני כבודים. ומטעם זה גם כן נוהגינן להציע בבתי כנסיות בגדים נאים.

Translation: The practice of lighting candles in anticipation of Yom Kippur in synagogues and learning centers some explain as being based on the need to perform Havdalah at the end of Yom Kippur by the use of a pre-existing flame. Some provide an alternate reason based on what we learn in the Psikta of Koomi Ori on the verse: with lights, honor G-d (Yeshayahu 24, 15). Those words represent torches. G-d said: light candles before me so that I will protect your lives which are compared to candles as found in the verse: (Mishlei 20, 27) the candle of G-d is the soul of man. The definition of torches is lamps as it is written above. We learn in Maseches Shabbos in the chapter entitled: Kol Kisvei Kodesh that the head of the Jewish people in exile said to R. Hamnuna: what is the meaning of the verse (Yeshayahu 24, 15): with lights, honor G-d? He answered: that verse represents Yom Kippur on which we may not eat nor drink. Instead we are asked to honor the day of Yom Kippur by wearing clean clothes. This means that since we cannot honor Yom Kippur by engaging in the festive meals that we eat on other holidays, we need to find alternate means of honoring the day. Another way in which we honor Yom Kippur is by adorning the synagogue with beautiful furnishings.

Additional reasons to light candles in advance of יום כיפור:

ספר המנהגים (טירנא) הגהות המנהגים עשרת ימי תשובה—(קמה) ונהגו כל אחד לעשות נר, מרדכי (שם סי תשכ"ג). ומדליקין הנרות שהן מכפרות על הנפש שנקרא נר שנאמר (משלי כ, כז) נר ה' נשמת אדם, אי נמי זכרון ללוחות שנתנו ביום הכפורים, ונאמר (שם ו, כג) כי נר מצוה ותורה אור. ואורח חיים (סי" תר"י) פירש משום כבוד.

Translation: It is customary that each person prepares a candle, so teaches the Mordechai. They light the candles in order to obtain forgiveness, as it is written (Mishlei 20, 27) the candle of G-d is the soul of man. A second reason, it is to remember the second set of the Ten Commandments that were given on Yom Kippur. It is written (Mishlei 6, 23) because candles represent Mitzvos and the Torah is the light that shines from them. In the Orach Chaim (Siman 510) we find an additional reason; i.e. in order to honor Yom Kippur.

A further reason to light many candles in synagogue on יום כיפור:

להבין את התפלה

ערוך השולחן אורח חיים הלכות יום הכפורים סימן תרי"ג-סעיף ג'-וכיון שראינו שהתורה הקפידה לכבד את היום הקדוש במה שנוכל וכתוב באורים כבדו את ד' [ישעיה ס, כא] והתרגום מפרש בפנסיא כלומר באורות של פנסים וכן המנהג לכבד את המלך באורים גדולים ולכן נהגו כל ישראל להרבות בנרות לכבוד יום הקדוש הזה גם בבתי כנסיות וגם בביתו בכל החדרים ומדליקין בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ובמבואות האפילים ועל גבי החולים כדי שיהיה האור רב ומצוי בכל מקום ואף שאין ההילוך מצוי שם כל כך ביוה"כ:

Translation: We see that the Torah suggested that we honor the Day of Yom Kippur in as many ways as we can based on the verse (Yeshayahu 60, 21) with lights honor G-d. The Targum interprets those words to mean: with torches. That is also the way that one honors mortal kings, with large lights. We therefore light many candles in honor of Yom Kippur both at home and in synagogue and in all the rooms of the house. We also light candles in synagogues, in study halls, in dark alleyways and near the ill so that much light will be found everywhere even if foot traffic is low on Yom Kippur.

The suggestion that lighting candles is a means by which to honor **יום כיפור** led to other customs being instituted that serve to honor **יום כיפור**:

שולחן ערוך אורח חיים הלכות יום הכפורים סימן תרי"ג-סעיף ד'-נוהגים בכל מקום להרבות נרות בבתי כנסיות, ולהציע בגדים נאים בבית הכנסת. **הגה**: ונוהגים שכל איש, גדול או קטן, עושיין לו נר (מרדכי ומהרי"ו); גם נר נשמה לאביו ולאמו שמתו (כל בו), וכן נכון, וכן כתבו מקצת רבונותא; ואם כבו נרות אלו ביום הכיפורים, אין לומר לאינו יהודי שיהזור וידליקם (מהרי"ל מהרי"ו). מי שכבה נרו ביום כיפור, יחזור וידליקנו במוצאי יום כיפור, ואל יכבנו עוד, אלא יניחנו לדלוק עד גמירא וגם יקבל עליו שכל ימיו לא יכבה במוצאי יום הכיפורים נרו, לא הוא ולא אחר, (כך נמצא במנהגים ישנים). ויש אומרים שיש להציע השלחנות ביי"כ כמו בשבת (מרדכי ומנהגים), וכן נוהגין. יש שכתבו שנהגו ללבוש בגדים לבנים נקיים ביום כפור, דוגמת מלאכי השרת; וכן נוהגין ללבוש הקיטל שהוא לבן ונקי, גם הוא בגד מתים ועל ידי זה לב האדם נכנע ונשבר (ד"ע מהגהות מיימוני פ"ז דשביתת עשור).

Translation: It is customary to light many candles in synagogue on Yom Kippur and to decorate the synagogue with fancy furnishings. RAMAH: It is customary that each person, young and old, prepares a candle for himself (Mordechai). He should also prepare a memorial candle for his deceased father or mother (Kolbo). That is a proper custom and so have some Rabbis written. If the fire of any of those candles becomes extinguished over Yom Kippur, one should not ask a non-Jew to relight it (Maharil). If the flame of your candle becomes extinguished on Yom Kippur, re-light it at the end of Yom Kippur and do not extinguish it at any point thereafter. Allow it to burn itself out. You should then commit to never extinguish the flame of your candle at the end of Yom Kippur nor allow anyone else to do so (that practice is found in old books of customs). Others recommend placing a tablecloth on the dining room table for Yom Kippur as we do on Shabbos (Mordechai). That is a custom that we practice. Others write that it is customary to wear clean white clothes on Yom Kippur so that we appear like angels. For that reason, we wear Kittels. They are white and clean. Since it also serves as burial attire, it is a reminder that we need to feel subjugated and broken-spirited on Yom Kippur.

Whether it was necessary to recite a **ברכה** as part of lighting candles before **יום כיפור** is a matter of dispute:

שולחן ערוך אורח חיים הלכות יום הכפורים סימן תרי"ג – סעיף ב' – יש מי שאומר שמברך על הדלקת נר יום הכפורים. *הגה*: וכן המנהג במדינות אלו.

Translation: Some say that it is necessary to recite a Bracha before lighting candles in advance of Yom Kippur.

RAMAH: That is the custom in our locale.

שער הציון סימן תרי"ג – פרי מגדים. ודע דהפרי חדש וכן הגר"א הסכימו כפוסקים דסבירא להו שלא לברך, כיון דתלוי במנהגא לא תקנו רבנן לברך על זה, אכן בהרבה אחרונים שראיתי כולם העתיקו דברי הרמ"א לדינא. ומכל מקום נראה לי דבמדינות אחרות שאין מנהג קבוע לזה בודאי יותר טוב להנהיג שלא לברך.

Translation: The Pri Megadim held that you should say a Bracha before lighting candles in advance of Yom Kippur. The Pri Chadash and the Vilna Gaon held like those who said that it is not necessary to recite such a Bracha. Since it is a custom that only some follow, our Sages did not compose a Bracha to be said before performing it. Later Halachic decisors simply copied the position taken by the Ramah. However it appears to me that since in some locations the custom to light candles in advance of Yom Kippur is not followed, it is better not to recite a Bracha before lighting candles in advance of Yom Kippur.

משנה ברורה סימן תרי"ג ס"ק ח' – בכל מקום מדליקין בבתי כנסיות וכו' – ובכל אלו אין לברך לכו"ע דאין כאן משום שלום בית.

Translation: In all places candles are lit in synagogue. Everyone agrees that a Bracha should not be made in advance of lighting candles in synagogue at the commencement of Yom Kippur since the candles are not being lit there to provide peace and harmony at home.

Our review of the practice to light candles before **יום כיפור** verifies that candlelighting both before **שבת** and **יום כיפור** began for practical reasons. Nevertheless, once the practices gained a wide acceptance, additional reasons for lighting candles were suggested. In the case of lighting candles before **יום כיפור**, the practice led to additional customs such as wearing white, decorating the synagogue with fancy furnishings, placing a tablecloth on the dining room table and the lighting of a memorial candle for deceased relatives. The practice of lighting a memorial candle for deceased relatives on **יום כיפור** may have led to the practice of doing so on Yahrzeits as well.

A distinction should be made between lighting candles in advance of **שבת** and **יום כיפור** and lighting candles before other **ימים טובים**. On other **ימים טובים**, there is no law prohibiting the starting of a fire from an existing fire so that from a Halachic standpoint, there is no need to prepare candles before the commencement of the holiday. Nevertheless, the custom was accepted by most communities to light candles with a **ברכה** before all the **ימים טובים**.

We can also conclude from the requirement found in the **משנה** to light candles in synagogue on **יום כיפור**, that on other days of the year, including **שבת** and **יום טוב**, **תפלת ערבית** on both Friday nights and Saturday nights, was recited early and concluded well before darkness set in. It appears that only on **יום כיפור** did they recite **תפלת ערבית** both at the commencement and conclusion of **יום כיפור**, after dark.